

**Gwerthusiad o raglen waith ymgysylltu ac ymgynghori
ar ddyfodol Cartref Hafod Y Gest rhwng Gorffennaf
2010 ac Ionawr 2012**

Cyflwyniad

Yn dilyn cyfnod ymgynghori ar ddyfodol Cartref Hafod Y Gest ; fe benderfynodd Bwrdd y Cyngor yn Rhagfyr 2011 fod eisiau i Gyngor Gwynedd fynd yn ôl i drafod yn drwyadl gyda'r gymuned er mwyn adnabod a datblygu darpariaeth sydd yn cwrdd â gofynion a dyheadau'r gymuned .

Yn sgil hyn fe benderfynodd Bwrdd Prosiect Trawsnewid Gwasanaethau Pobl Hyn Gwynedd werthuso'r rhaglen waith ymgysylltu ac ymgynghori ar ddyfodol Cartref Hafod Y Gest drwy ofyn i bobl oedd yn rhan neu cafodd heffeithio gan y rhaglen adnabod:

- beth wnaeth weithio yn dda
- beth wnaeth ddim gweithio cystal
- beth ellir ei ddysgu o'r profiadau ar gyfer y dyfodol

Mae'r ddogfen hon felly yn crynhoi'r prif negeseuon o'r gwerthusiad ac adnabod beth wnaeth weithio , beth aeth ddim cystal â materion i'w ystyried ar gyfer y dyfodol.

Pe dymuni'r gwybodaeth pellach neu wneud sylwadau ar y ddogfen , annogi'r unigolion i gysylltu ag Emma Davies. Yng nghyfamser , dymuna Cyngor Gwynedd diolch i bawb gyfrannodd yn y gwerthusiad a hyderwn bydd y negeseuon yn cael eu hystyried a'u trosglwyddo i brosiectau eraill yn y dyfodol.

CRYNODEB GWEITHREDOL

Beth aeth yn dda

1. Gwaith ar y cyd yn y gorffennol i gael mewnbwn budd-ddeiliaid i ddatblygiadau gofal yn nalgylch Porthmadog
2. Gwerthfawrogiad staff y cartref o'r gefnogaeth a gafwyd gan y Rheolwr Ymgysylltu a rheolwyr eraill i gydlynw a chasglu eu sylwadau ar yr ymgynghoriad ac i lunio ymateb ar eu rhan
3. Y gefnogaeth i breswylwyr a theuluoedd Hafod y Gest gan staff ymroddgar a proffesiynol y cartref, a oedd eu hunain yn mynd trwy gyfnod o ansicrwydd
4. Y cyfle i gwrdd gyda'r Cyfarwyddwr Corfforaethol i gael eglurder a thrafod rhai materion cynhennus
5. Teuluoedd yn arbennig yn hoffi'r ffaith fod yna drefn dda yn ei le o safbwynt gohebu a threfnu cyfarfodydd i'w briffio o gynnydd.

Beth aeth ddim cystal

1. Roedd budd-ddeiliaid yn gyffredinol o'r farn nad oedd yr ymgynghoriad wedi bod yn agored a theg nac wedi llwyddo i gwrdd â'i nod ac amcanion a'i fod wedi cael effaith negyddol ar sawl un
2. Ni adnabuwyd yr holl fudd-ddeiliaid tan yn hwyr yn y broses
3. Ni fu i fudd-ddeiliaid gael eu hargyhoeddi bod rhesymau'r ymgynghoriad wedi eu cyfiawnhau'n glir nac yn adlewyrchu gwir sefyllfa'r gymuned
4. Diffyg derbyn mewnbwn budd-ddeiliaid yn y cyfnod dan sylw i ddatblygu opsiynau posib - angen annog y Cyngor i fod yn fwy cynhwysol wrth drafod datblygiadau
5. Nid oedd y broses yn rhoi hyder i fudd-ddeiliaid eu bod yn cael cyfle gwirioneddol i fynegi a thrafod syniadau ac opsiynau newydd ar gyfer y math o ddarpariaeth gofal roedd ei angen
6. Bu i nifer gyfleu eu barn bod yr opsiynau wedi eu gorfodi arnynt ac nad oedd amser digonol i fynegi eu barn am anghenion llety a gofal
7. Bu defnyddwyr a theuluoedd y Cartref nodi nad oedd yn glir at bwy yr anelwyd yr ymgynghoriad. Eglurwyd fod opsiynau'r ymgynghoriad wedi bod yn llawer iawn rhy gyfyng a'u bod yn fwy addas i ddefnyddwyr y dyfodol yn hytrach na anghenion a sefyllfa preswylwyr a theuluoedd presennol y Cartref
8. Roedd barn unfrydol fod diffygion a bylchau enfawr yn y drefn gyfathrebu yn ystod y broses ymgynghori megis, diffyg cyfathrebu gwybodaeth yn ddigon buan, negeseuon anghyson, ac roedd y dull cyflwyno yn ddadleuol. Mynegwyd sylwadau am safon yr iaith a'r derminoleg a ddefnyddiwyd a oedd yn gymhleth ac aneglur
9. O ganlyniad i'r diffyg gwybodaeth, bu i nifer gamddechongli'r cysyniad Tai Gofal Ychwanegol a'r math o ofal bydd ar gael a dod i fynnu gyda chasgliadau a diffiniadau eu hunain.
10. Roedd barn bod y prinder gwybodaeth ar faterion ynghyd â negeseuon anghyson yn cael eu cyfathrebu wedi arwain at golli ffydd a hyder budd-ddeiliaid yn y Cyngor. O ganlyniad i'r diffyg gwybodaeth, bu i nifer gamddechongli'r cysyniad a dod i gasgliadau a diffiniadau eu hunain.

11. Angen darganfod ffordd well o gyfathrebu gyda budd-ddeiliaid yn hytrach na thrwy gyfrwng llythyr, cyfarfodydd yn cael eu gwerthfawrogi
12. Gwerthfawrogydd y diwrnodau agored a drefnwyd, ond teimlwyd eu bod wedi eu cynnal yn rhyw hwyr yn y broses a na oedd eu hamseriad yn gyfleus i bawb
13. Er bod unigolion wedi gwerthfawrogi cyfle i leisio eu barn mewn holiadur, roeddynt o'r farn fod y cwestiynau yn gaeedig a'u bod wedi eu llunio er mwyn tywys i'r canlyniad dymunol
14. . Angen cryfhau trefniadau ymdrin ag ymateb yn amserol i ymholiadau am faterion sydd angen eglurder neu geisiadau am wybodaeth a chefnogaeth
15. Angen mecanwaith ar gyfer cywiro sylwadau camarweiniol mewn cyfarfodydd cyhoeddus.
16. Pwysigrwydd gweld Uwch Reolwyr yn ystod cyfnod ymgynghori a'u bod yn bresennol mewn digwyddiadau a chyfarfodydd o'r fath.

Materion i'w ystyried yn y dyfodol

1. Sefydlu cynllun cyfathrebu cynhwysfawr, yn seiliedig ar ymarfer da, yn adnabod yr holl fudd-ddeiliaid a'r dull cyfathrebu perthnasol ar eu cyfer gan sicrhau bod yr arddull cyfathrebu yn defnyddio iaith syml a chlir drwy gydol y broses cyn cychwyn y broses
2. Buddsoddi amser ac adnoddau i gryfhau prosesau ymgysylltu ac ymgynghori gan sicrhau mewnbwn amserol budd-ddeiliaid i ddatblygu gwasanaethau, opsiynau, pecynnau gwybodaeth a chynlluniau
3. Angen ystyried gosod diffiniad o dermau ar ddechrau ymgynghoriad er mwyn osgoi problemau a godwyd oherwydd dryswch yn nhermau iaith a therminoleg .
4. Yn ystod cyfnod ymgynghori neu ddadgomisiynnu gwasanaeth mae angen ystyried yr angen i hyfforddi neu gyflwyno canllawiau i staff, ymarferwyr, teuluoedd a swyddogion fydd yn amlinellu:
  - a. trefn cyfeirio achosion newydd i'r Cartref
  - b. pa gefnogaeth sydd ar gael
  - c. rôl a chyfrifoldebau unigolion yn ystod y cyfnod
  - d. rôl a chyfrifoldebau gwasanaeth adfocatiaeth
  - e. cefnogaeth i staff o ran trefniadau ymdopi gyda newid a rheoli straen
5. Sicrhau fod gweithiwr cymdeithasol ar gael i ymweld â defnyddwyr yn rheolaidd er mwyn cael trafodaethau unigol am eu hanghenion a'u pryderon.
6. Lleihau pryder i ddefnyddwyr gwasanaeth a'u teuluoedd drwy asesu eu hanghenion gofal a llety a llunio opsiynau posib cyn dechrau cyfnod ymgynghori
7. Cyn i ddefnyddiwr gwasanaeth benderfynu symud i Gartref Preswyl y Cyngor mae angen ystyried egluro i ddefnyddwyr gwasanaeth beth yw sefyllfa a dyfodol y ddarpariaeth.
8. Sicrhau trefniadau prosiect sydd yn hwyluso a chefnogi prosiectau Cyngor Gwynedd